

ORNAMENTE DER BOTSCHAFTER // : [A KÖVET DÍSZÍTÉSE]

KER EKES L ÁSZL Ó

A neki megadatott világűr, meghatározott értelemben, örök időktől fogva már a hasadékdarabjaiból állott össze. Az utolsó előtti háború után született. Egy középütt függönnyel kettéválasztott tanteremben. Történt ez Bácskában, a Nagy határ közelében. A szülei, a háború után kurzuson kiképzett tanítók, a függöny mögött laktak. Így tehát, pontosan a bölcsője melletti falon függött Tito marsall arcképe. Közte, és a javából enyészetnek indult, néhai kir.-cs.-i iskolaépület között is, persze, létezett egy simán kikövetkeztethető kapcsolat.

Talán éppen ezáltal merültek fel később, az egyébként mélységesen hívő apja nehézségei a haladás avantgárdja konkrét diktátumával; de szüntelen arra törekedett, nehogy a pártja ellenségeként legyen stigmatizálva. Az anyja és a nagynénje háború előtti, szinte évenként újra és újra átalakított, illatos szörmebundákat viseltek az eredetük, azaz a végleg elvesztett hátterük egyetlen emlékeként. A többiekkel egyetemben jugoszlávok voltak, de nagyobbára magyarul beszéltek, miközben körben járó játékvonatokat küldözgettek nekik korabeli szeretetsomagokban – hogy játszhassanak – a mindkét Amerikában és a jövőbeni EK államaiban szerteszéledt rokonaik.

Már gyerekkorában kijelentette, hogy belőle egyszerűen nem lesz indián, hanem művész. Náluk ugyanis előtte még senki sem volt művész. Az anyja a szívéhez kapkodott. Attól kezdve ujjal mutogatott az árookban rézszen heverő költőikre és a festőikre. Az élet egy folyam, ismételtette vég nélkül.

Amikor a nagynénje egyszer kerek perec megmondta, hogy „azok, akik a túlvilággal kokettálnak, a kezdet kezdetétől fogva sajátos jegyeket hordoznak magukon”, megértette az összefüggést, a félelem megismerésre ígérkező motorikája, a visszafogott kétely vetítette jövőkép, meg az elmúlás ténszerűsége között. És azt is, hogy a metafizika, a konceptuális elképzelések érzékeny feloldási rendszereként, feltételelesen csak a művészetben lehethő meg.

LÁTOGATÁS A RECYCLING MEMORY MÓDSZERÉT GYAKORLÓ HALOTTAKNÁL

Bauhaus Dessau

Létezik egy pontosító, madártávlatból készített fényképfelvétel, amely Kerekes László és Moholy-Nagy László, Necropolis Attiliensis-beli látogatásának eredményeit örökíti meg. Mohol falu közelében, a Tisza egykori árterületén fekszik Attila állítólagos sírhelye. A számos kísérleti ásatás ellenére, a lényegre rejtegető lokalitást eddig mégsem sikerült meglelni.

Dangerous Reincarnation

Egy szerető, a „földfelület színpadának” repedéseiről és az éles kés iránti fogékonyság veszélyeiről beszélt. Nemsokára éppen az szűrődött a szívébe. Akár az újszülött, feküdt meztelen a vágás okozta seb nyílásával a mellén, a kórház pincéje valóságának rozsdamentesen csillogó boncolóasztalán. Mivel az adott pillanatban szinte hozzátartozó nélküli volt, nekem kellett a plasztiktestet a rendőrügynök előtt azonosítanom, és mint művész, bizonyítékul egy dokumentumot a kézjeggyemmel ellátnom. Fájdalmas bánatom elvakultsága ellenére, attól kezdve egy furcsa sugallat nyomán tekintette a mesterségesen életben tartott rendszer összeomlása elé. Viszont még nem tudhattam, hogy mára már – jócskán magam mögött az újrafelosztott tér jövőjének előérzetével – a Semmi kirendeltségének rétegei között fogok úszni, ahol az ideiglenesen hálás művészet médiumának, az önpusztító nyomtalanság szépségével muszáj hatnia.

Minimal Life

A nyolcvanas évek elején az unokabátyám is öngyilkosságot követett el. A nadrágszíjára akasztotta fel magát. Tartalékos tisztként, a szekrényből elővett rohamsisakjával a fején. Másokhoz hasonlóan neki is, minden hétvégén amerikai, szovjet és egyéb helikopterekről volt kötelessége álmodni. Lévén, foglalkozásából eredően, az eltűnés tehetséges technikusa, ennek folytán az épülő lakóháza emeleti szintjének betonlapjára fehér világítófestékkel helikopterek fogadására alkalmas, szabályos landolóhelyet képezett ki.

Head Protection Ready Made

1994-ben rozsdásodó bádogból néhány különleges, kisebbfajta televíziókészülékkel ellátott sisakot készítettem. A beépített tévékészülékek elektromos vezeték által, a villanyhálózatra kapcsolva működtethetők. Emellett más módon, a mozgás szabadságát biztosító, a zsebben elrejthető szárazelemekkel is. A paradoxálisan a vízfejűségre utaló, s a hordozóik fejéhez szinte szervesen hozzáépülő objektumok, valójában „a fej toldalékának” tekinthetők. A testmozgás következtében, persze, az adás vételében rendszerint zavarok állnak elő, melyek az elektronikus kép jellegzetes hibáiként jelennek meg. Az újonnan előállt európai helyzet alakulására rájátszó alkotói megnyilvánulásaim eszköztárába tartozó, s a dadaizmus / Fluxus tapasztalatát is magában foglaló felszerelés, a sisak, immár a performance-aim jellegzetes tartozékává lett. > > Részletesebben az interneten (Television-Helmets):

www.geocities.com/laszlokerekes

Rekonstruált betűk

Egy helyi művész felcserélte a periféria és az egyetemes meghatározottságainak jelentéseit. Mivel a vizuális költészetet már az őskorban felfedezte, akárcsak a környezete, idővel tele lett a rák metasztázisaival. Annak ellenére a kíváncsi szakemberek váratlanul Párizsba hívták, ahol a kísérleti kezelés következtében teljesen kihullott a haja. A programatikus frizurával szembeni ellenállás kifejezéséhez, jó előre engedve a megelőzés logikájának, egy Browningot dugott el a párnája alá. Mivel

az egységes egész teljességét célzó új hálózatban eleve egészen más betűk uralkodnak, mint a múltban, így nincsenek utóbb olyanok sem, akik egyáltalán emlékezni tudnának az elsüllyedt kontextus parókáinak kinézetére. Neki pedig, akinek fájdalomra és részvételre kényszerítették a lelkét, képernyő nélkül, direkt a mennyekből kellett tehetetlenül végignéznie, amint náluk lent, ismét különbözőképpen értelmezett háborúkat folytatnak.

Remix @ homeland.net

A nagyapám sose hallott a The Beatles együttesről és hasonlókról. A cséplőgépeibe belesüketült, a baleseti jegyzőkönyveken túlmenően nem szerezhette tudomást a meditáció hasznosítható szükségességéről. Gyerekkoromban láttam a munka, a pálinka és a nap hatásának következményét: láttam ugyanis, amint egy asszony beleesik a zakatoló zúzda torkába. Mire a gépszíjat sikerült lerángatniuk a lendítés áttételeiről, a cséplőből csak az asszony véres testrészei kerültek elő. Nagyapám a hetvenes években hagyta el a világát. Még meg tudnám találni, hol állt a valamikori háza.

Reakciós biokémiai folyamatok

Közel három évtizede annak, hogy a mostani jelenből egy immár alig visszaidézhető fordulat következett be a szellemi látásmód területén. Egy ismerősöm megkísérelte – végül is teljes sikerrel – a kulturális határok spontán túlszárnyalását. Általánosan elismert jelképekkel vegyített, de saját maga kifejlesztette metanyelvi képességgel puhította ki a képletet, az illúzió megvalósulásának lehetőségét. Amikor elérte az üresség fennkölt tudatát, rászánta magát, a fondorlattal ösztönzött anyagtalanság állapotával is, egyenes vonalon járva összetalálkozni. A tükrébe szegezve pillantását, „a mulandóság ikrei megsokszorosodott ábráit” vélte megjelenni. A honi bolygó Bábelje befelé szűkülő gyűrűjének övezetéből való kitörése érdekében kékkövet ivott a szőlejük budárházában. Ott pedig, az évszak folytán senki más nem tartózkodott a közelben, mert mint egykor a sejtelmes jégkorszakban, terméktelen tél volt.

Változások üzeme

Layer 1) Az egyidejűség és az energiavándorlás jelei egy családi kriptát mutatnak, melyet réges-rég feldúltak az ékszerszert és az aranyfogakat fosztogató sírrablók. A temetőt is felszántják majd. Az érték meggyőző erejű formái átalakulásának jelei azonosíthatatlanok lesznek. A nyelv pedig elérvénytelenedik.

Layer 2) Az egyidejűség és az energiavándorlás jelei egy családi kriptát mutatnak, melyet kronológiai számítással töltöttek fel a növekedés és a hatalom törekvői. A temetőt újraépítik majd. Az érték meggyőző erejű formái átalakulásának jeleit az előtérbe helyezik. A nyelv pedig láthatatlanná válik.

(Az alkalmilag közlésre kerülő pszeudodokumentáris frásaimat nagyjából *A visszaverődés barlangjai* című, a triviális média- és reklámyelvi kódokra építő alkotói programomba tudnám besorolni. Jobban mondván az 1988 óta tartó, tizenkét évi berlini tartózkodásom alatt fródott, s a művészi munkám infrastruktúrájához készített jegyzetektől válogatva alakultak ki. A motívumaiknak van köze a valósághoz is, de csak a fókuszuk alapfokán kötődnek az élettörténetem hiteles elemeihez. Az eredetileg német publikálásra készült írások magyar változatát 2000 novemberében véglegesítettem.)